

Kl. 13:05

Besvarelse**Statsministeren** (Anders Fogh Rasmussen):

De stigende fødevarepriser er en stor og kompleks udfordring, der kan ende med, hvis verdenssamfundet ikke håndterer den rigtigt, at øge fattigdommen i verden og underminere de mange fremskridt, der er sket i udviklingslandene i de senere år. Men vi står også med muligheder, hvor stigende priser og et friere verdensmarked for fødevarer potentielt kan løfte millioner ud af fattigdommen.

Regeringen har allerede taget en række initiativer, og regeringen er i dialog med resten af det internationale samfund om yderligere tiltag.

Udviklingen på fødevaremarkedet kræver koordineret og handlekraftig international handling.

Siden 2000 er prisen på hvede på de internationale markeder mere end tredoblet, prisen på majs er mere end fordoblet, og prisen på ris er i år på vej mod en tredobling.

Der er flere årsager til de voldsomme prisstigninger. På udbudssiden har en række faktorer betydning. Tørke i Australien og dårlig høst i Sydeuropa og Ukraine har ført til udsving i produktionen; ændringer i det globale klima spiller ind her. På efterspørgselssiden fører økonomisk vækst i bl.a. Kina og Indien til både øget forbrug og en ændring i spisevanerne over mod mere kød. Væksten er selvfølgelig i sig selv positiv, men indebærer en stærkt stigende efterspørgsel efter fødevarer som hvede, ris og majs.

Befolkningstilvækst i udviklingslandene påvirker efterspørgslen i opadgående retning, og den øgede produktion af biobrændsel har også et vist ansvar for den stigende efterspørgsel.

Der er altså mange grunde til stigninger i fødevarepriserne.

Prisstigningerne har på det korte sigt selvsagt voldsomme følger i fattige familier, der i forvejen bruger størstedelen af deres indkomst på mad. Med de stigende priser er der ganske enkelt endnu flere fattige familier og mennesker, der ikke har råd til nok mad og til mad, der giver en god ernæring.

Godt en milliard mennesker lever i stor fattigdom, og det tal forventer bl.a. Verdensbanken i værste fald kan vokse med 100 millioner mennesker på kort sigt som følge af de stigende fødevarepriser.

På kort sigt er der behov for hurtig nødhjælp. Fattige mennesker sulter, særlig udsatte er børn, gravide og hiv/aids-ramte, og i nogle lande truer fødevarekrisen sikkerhed og stabilitet.

Vi skal nu og her støtte op omkring de internationale nødhjælpsaktører, der har ekspertise til hurtig aktion. Regeringen har allerede taget de første skridt i den retning.

Samtidig skal vi forholde os til de mere grundlæggende problemer på den lange bane. Vi skal i det internationale samfund gøre, hvad vi kan, for at den fortsat voksende efterspørgsel bliver modsvaret af en stigning i udbuddet af fødevarer, ikke mindst gennem forøget produktion hos den knap halve milliard af fattige småbønder, der lever i udviklingslandene.

For nok er de høje fødevarepriser en stor byrde for de fattige købere af fødevarer, men de høje priser er også en mulighed for at øge landbrugsproduktionen i udviklingslandene og dermed fremme økonomisk vækst, mindske fattigdom og skabe hårdt tiltrængte job. Det er bl.a. noget af det, vi vil se på i den netop nedsatte Afrikakommission.

Det indebærer, at vi fra verdenssamfundets side skal se på, hvad vi kan gøre for at fremme landbrugsproduktionen, ikke mindst i udviklingslandene, på det korte og det mellemlange sigt. Det drejer sig også om at have råd til at købe gødning og såsæd, det drejer sig om jordrettigheder, om markedsadgang og kreditadgang og om infrastruktur, og det handler ikke mindst om kvindernes muligheder som producenter.

Samtidig skal vi arbejde hårdt på at få et positivt resultat af de internationale handelsforhandlinger, et resultat, der skal sikre yderligere liberalisering af den internationale handel med landbrugsvarer. Det vil sikre en bedre global ligevægt mellem udbud og efterspørgsel af fødevarer, og samtidig vil det forbedre en lang række udviklingslandes muligheder for at blive bedre integreret i verdenshandelen og opbygge en egen rentabel landbrugsproduktion. Og vi skal fortsætte med at gøre EU's fælles landbrugspolitik mere markedsorienteret.

De klimatiske aspekter af den aktuelle fødevarekrise er en ekstra påmindelse om, hvor vigtigt det er at opnå en global klimaaftale på klimakonferencen i København i december 2009, en aftale, som omfatter en effektiv forebyggende indsats og fremmer især de fattige landes tilpasning til konsekvenserne af klimaforandringerne.